

TAIDEOPPILAITOSTEN ELÄMÄ UUDESSA NORMAALISSA

- voimavaroja oppijoille ja etätyön mahdollisuudet

KOULUTUSPÄIVÄ 10.11.2022

AJATUKSIA OPPILAIDEN HYVINVOINNISTA

Kysely koulutukseen osallistuville
syksy 2022

Merja Koskiniemi / Sorin Sirkus

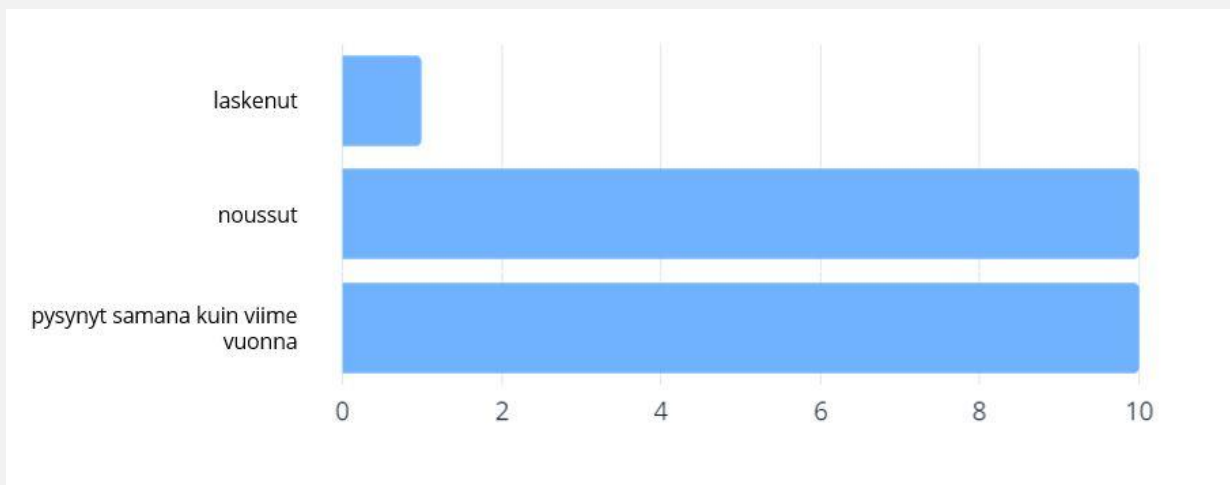

KENEN AJATUKSIA?

24 vastaajaa

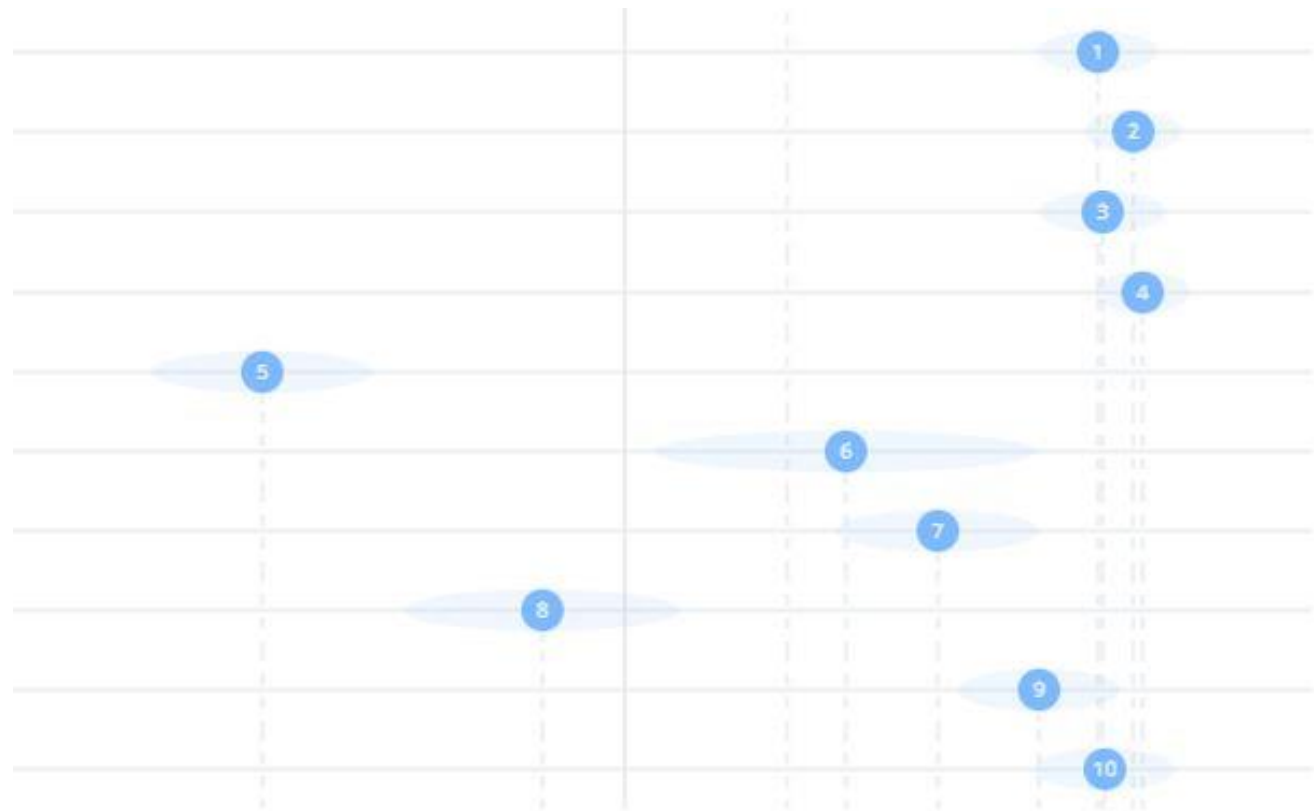
- 18 opettajaa
- 4 rehtoria
- 5 hallintohenkilökunnasta
- 2 muuta aikuista
- 19 opettaa laajaa oppimäärää
- 4 varhaisiän oppilaita
- 2 yleistä oppimäärää
- Muuta: aikuisia, esiintyviä/edistyneempiä, kehitysvammaisia aikuisia, sijaisuuksia

OPPILASMÄÄRÄN MUUTOKSET

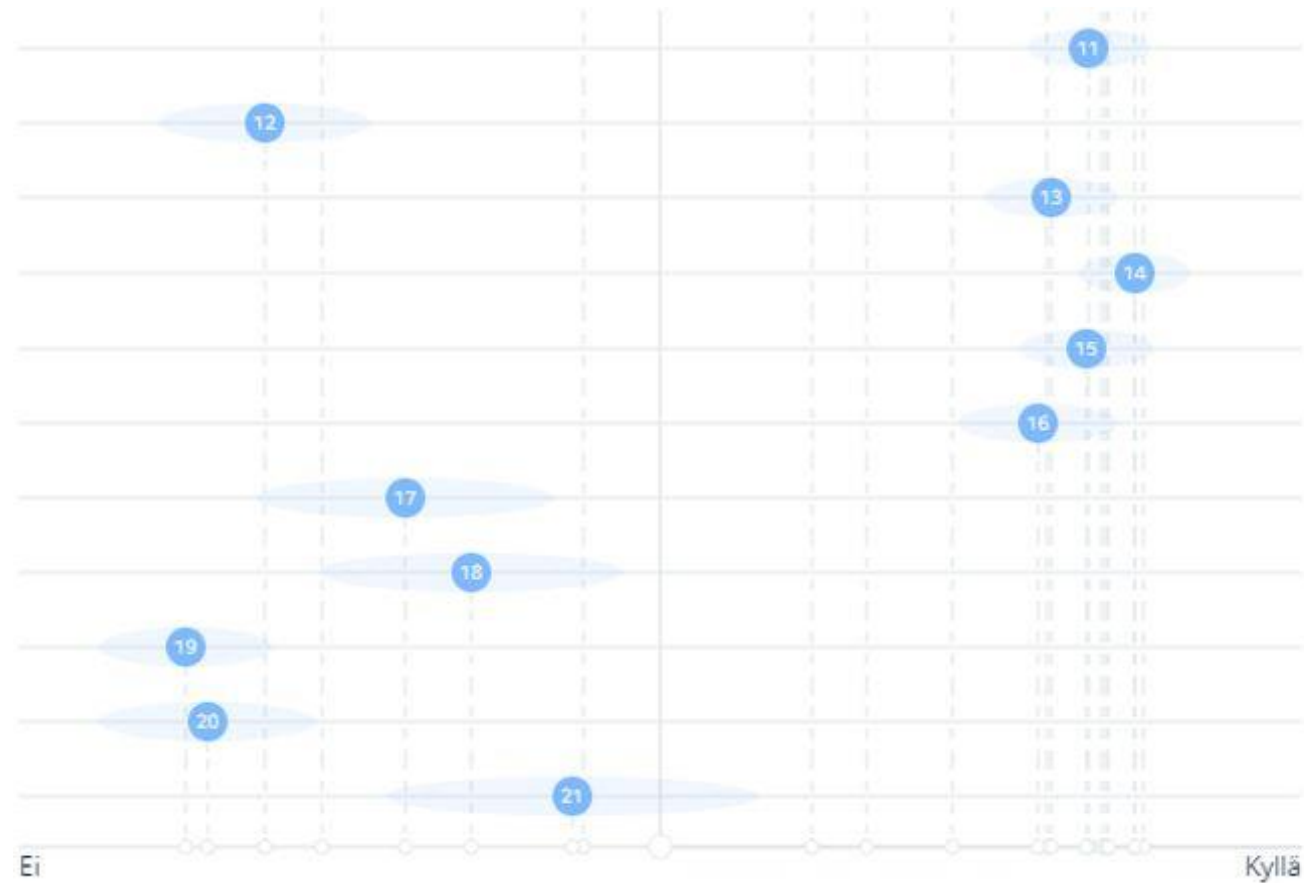

- Tänä syksynä oppilasmäärä on palautunut lähes koronaa edeltäneelle tasolle.
- Nyt palautumassa normaalitasolle, vielä toipuminen kesken.
- Oppilasmäärän lasku tapahtui lukio-ikäisissä ja näkyi lukuvuonna 21-22. Tänä lukuvuonna ryhmiin hakeutuu nimenomaan oppilaita 13 vuotiaista eteenpäin.
- Pidettäviin välivuosiin ym. on vaikuttanut varmasti enemmän opettajavaihdokset kuin esim. koronapandemia jälkimainingit.
- Ilmapiiiri on vapautunut.

OPPILAIKEN HYVINVOINTI

1. Tunnelma oppitunneilla on innostunut
2. Tunnelma oppitunneilla on myönteinen
3. Tunnelma oppitunneilla on rento
4. Oppitunneilla on hyvä yhteishenki
5. Oppitunneilla syntyy helposti ristiriitoja
6. Yksi tai muutama oppilas saattaa vaikeuttaa tunti-ilannetta huomattavasti
7. Oppilaat ovat väsyneitä
8. Oppilaat tulevat oppitunneille nälkäisinä
9. Oppilailla on ryhmässä ystäviä
10. Oppilaat hyväksyvät toisensa ryhmässä

11. Oppilaat kohtelevat toisiaan ystävällisesti

12. Oppitunneilla syrjitään joitakin oppilaita

13. Ryhmä kuuntelee opettajan ohjeita

14. Oppilaat osallistuvat aktiivisesti oppitunnin toimintaan

15. Oppilaat pystyvät ottamaan vastaan palautetta

16. Oppilaat antavat toisilleen palautetta asiallisesti

17. Ryhmissä on paljon poissaoloja

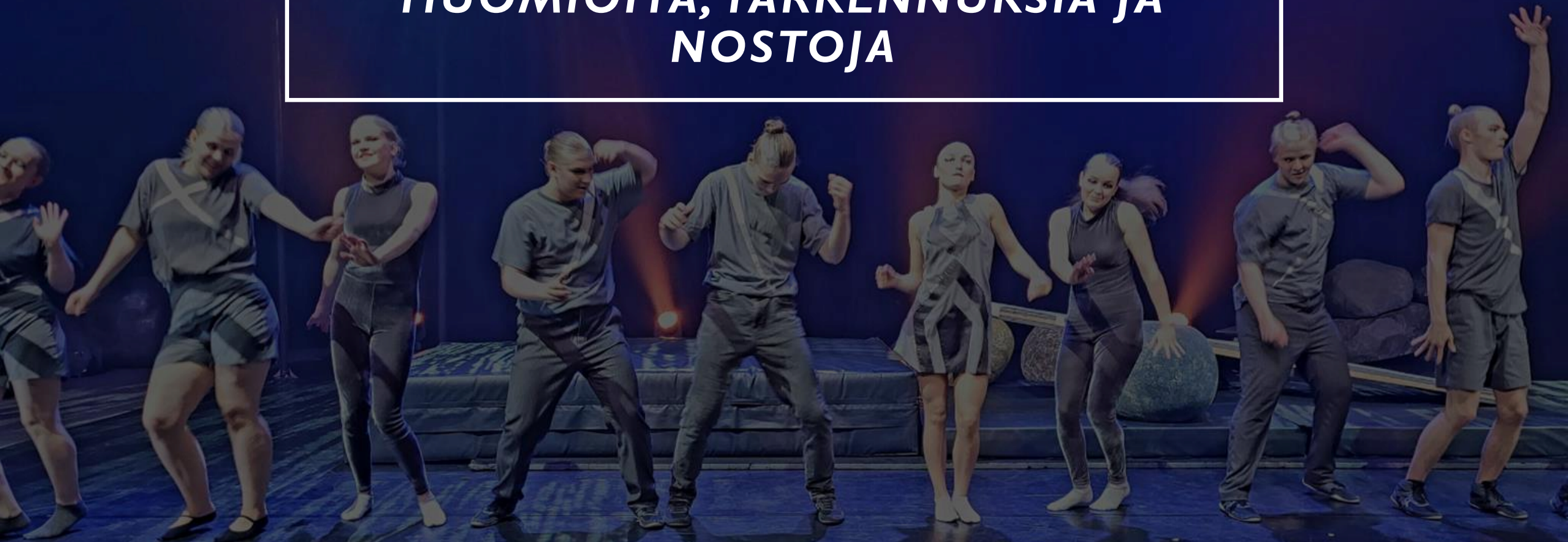
18. Mielialat vaihtelevat ryhmissä voimakkaasti ja näkyvästi

19. Ryhmissäni näkyy toisten sanallista kiusaamista

20. Ryhmissäni on syntynyt ikäviä fyysisiä tilanteita (tönimistä, tahallisia vaaratilanteita)

21. Olen puuttunut nuorten kielenkäyttöön oppitunneillani

HUOMIOITA, TARKENNUKSIA JA NOSTOJA

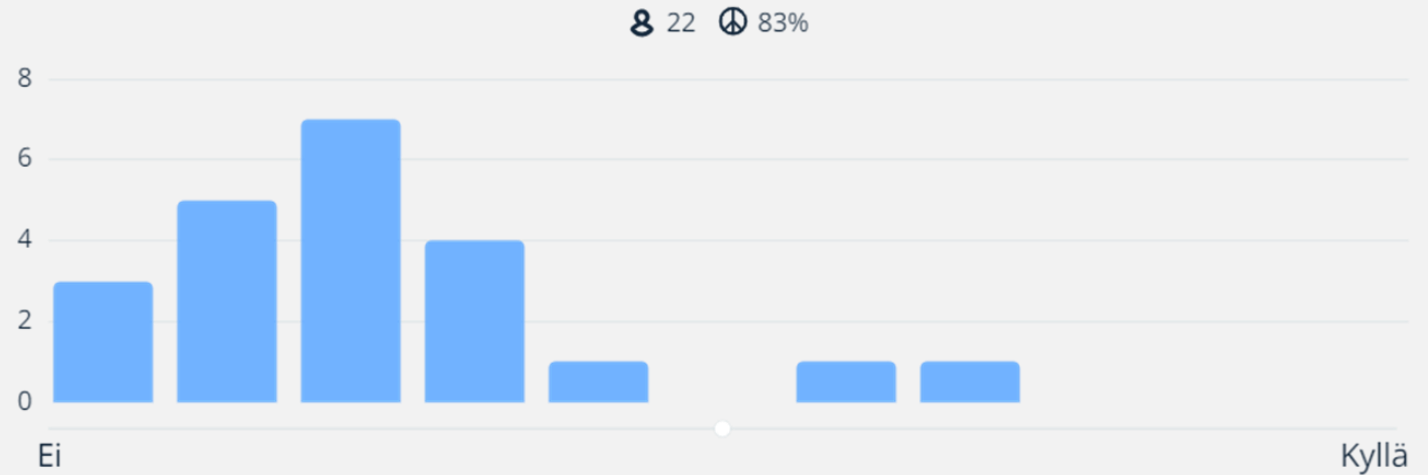

Tunnelma oppitunneilla on
voittopuolisesti

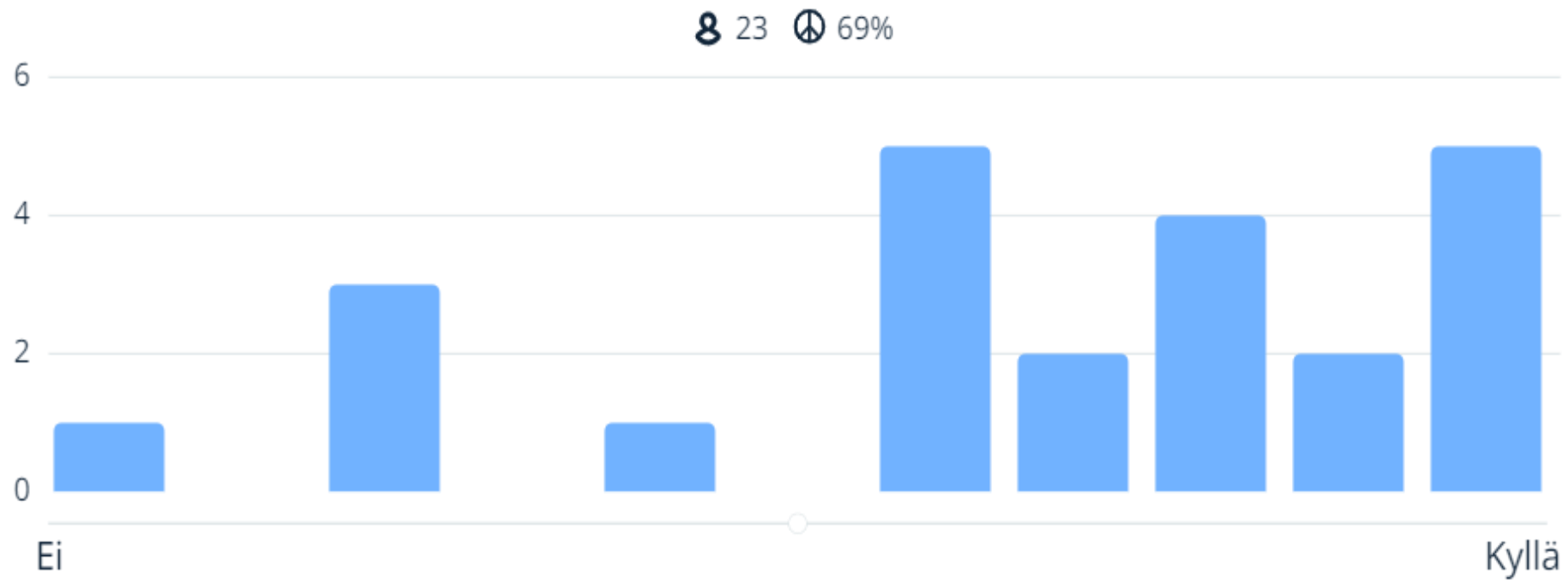
- innostunut
- myönteinen
- rento

Ja tunneilla on hyvä yhteishenki

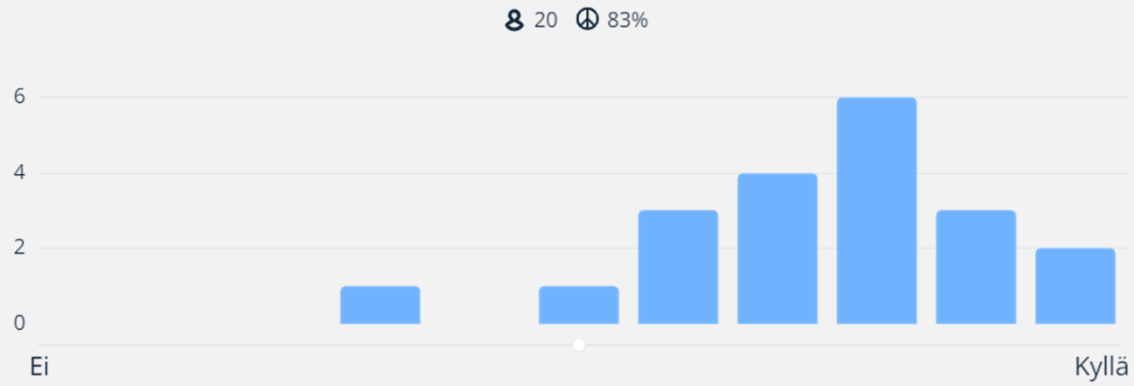
Oppitunneilla syntyy helposti
ristiriitoja

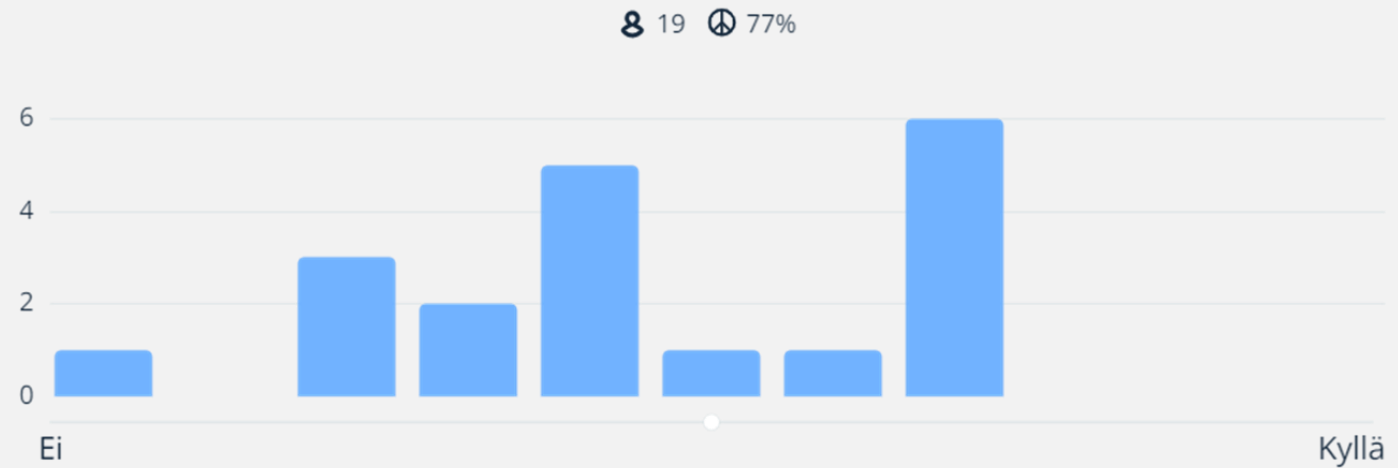
YKSI TAI MUUTAMA OPPILAS SAATTAA VAIKEUTTAA TUNTITILANNETTA HUOMATTAVASTI

OPPILAAT OVAT VÄSYNEITÄ

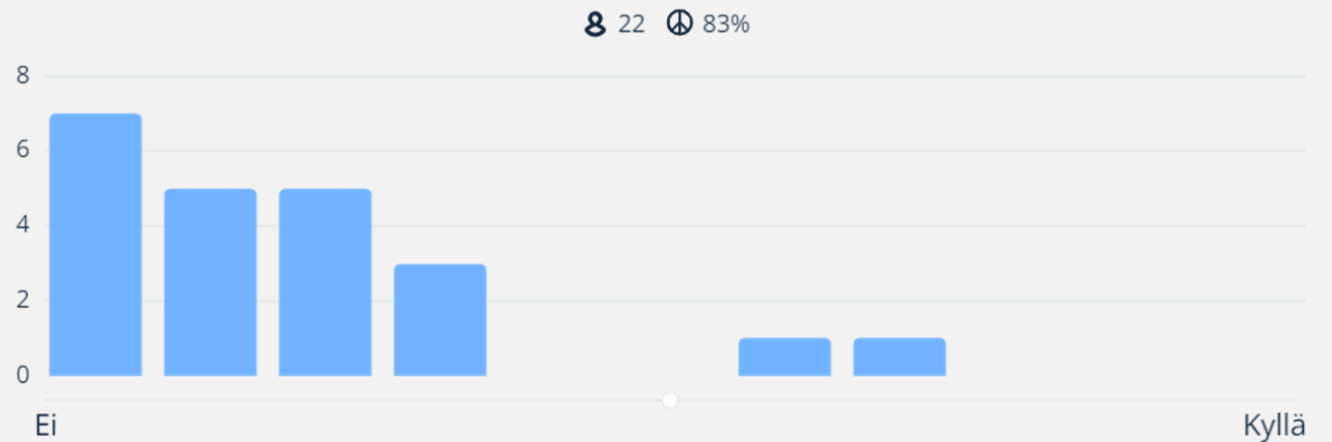
OPPILAAT TULEVAT OPPITUNNEILLE NÄLKÄISINÄ

Pääosin

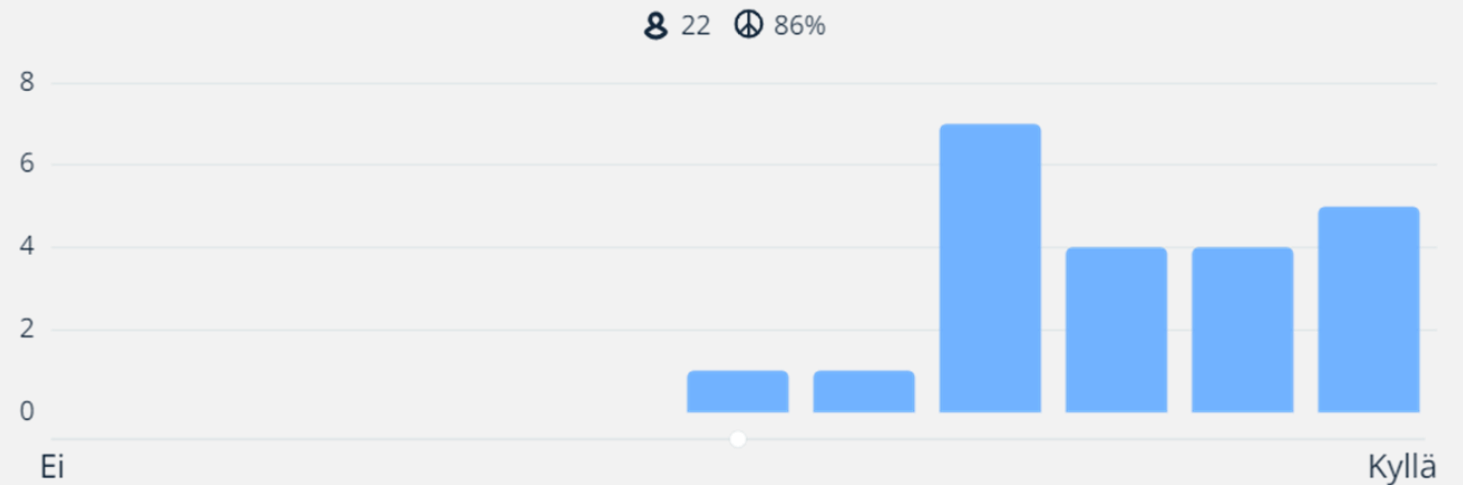
- oppilailla on ryhmässä ystäviä
- oppilaat hyväksyvät toisensa
- ja he kohtelevat toisiaan ystävällisesti

Oppitunneilla syrjitään joitakin oppilaita

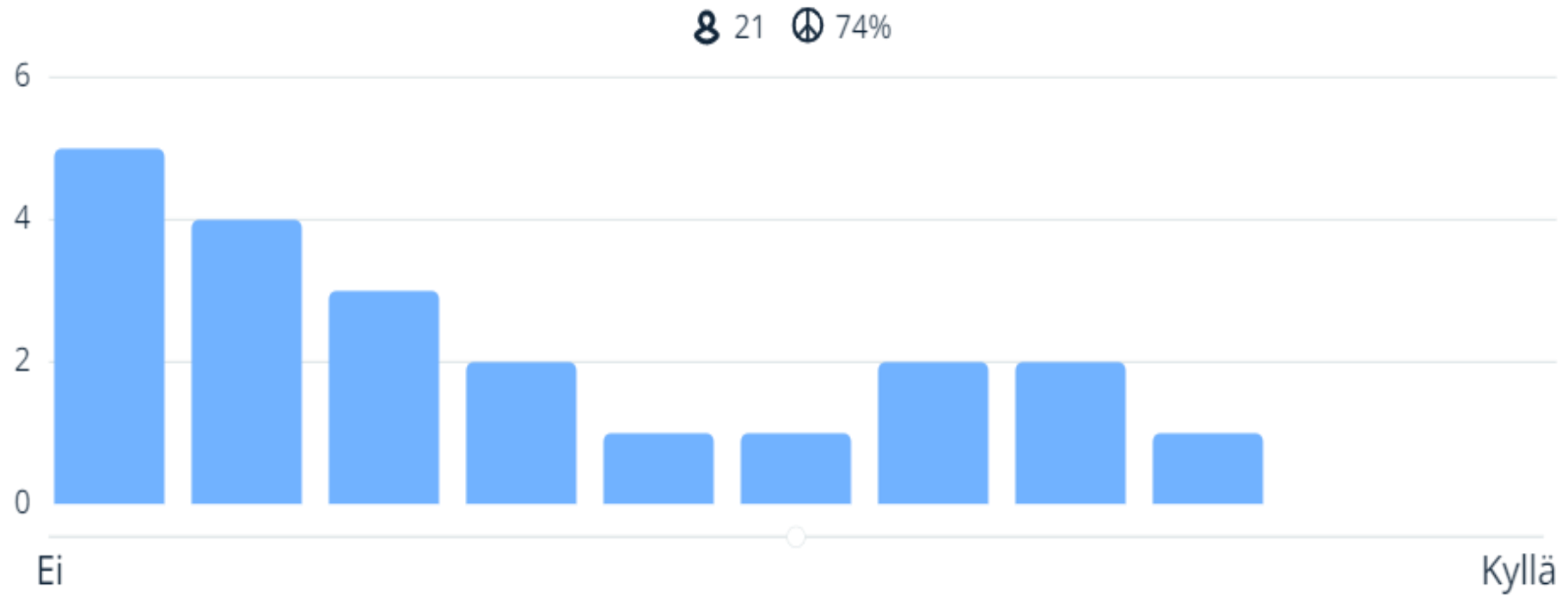

- Ryhmä kuuntelee opettajan ohjeita
- Oppilaat osallistuvat aktiivisesti oppitunnin toimintaan
- Oppilaat pystyvät ottamaan vastaan palautetta

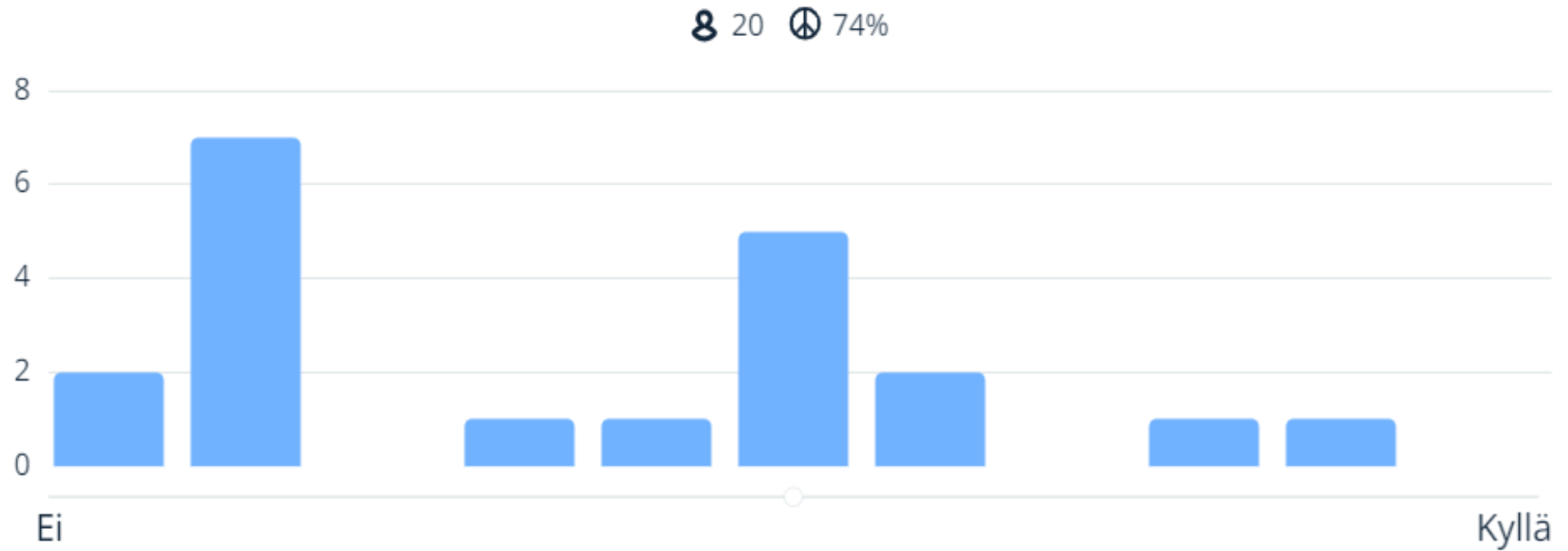
Oppilaat antavat toisilleen palautetta asiallisesti

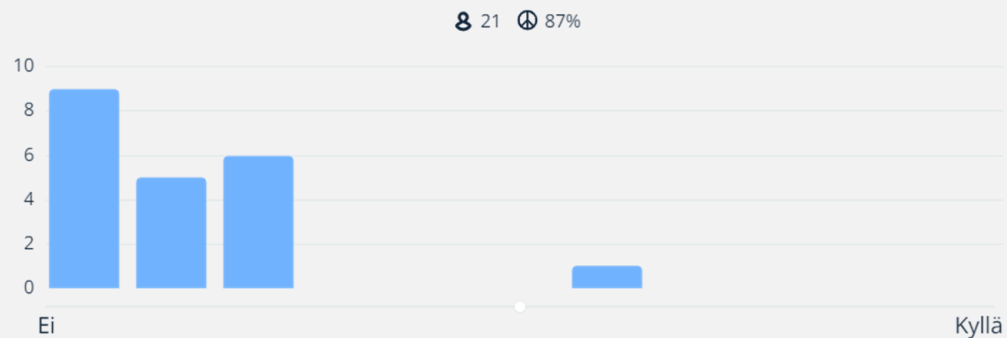
RYHMISSÄ ON PALJON POISSAOLOJA

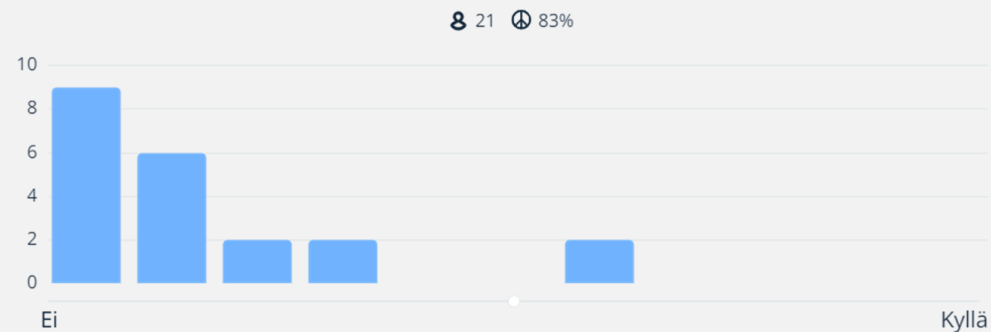
MIELIALAT VAIHTELEVAT RYHMISSÄ VOIMAKKAASTI JA NÄKYVÄSTI

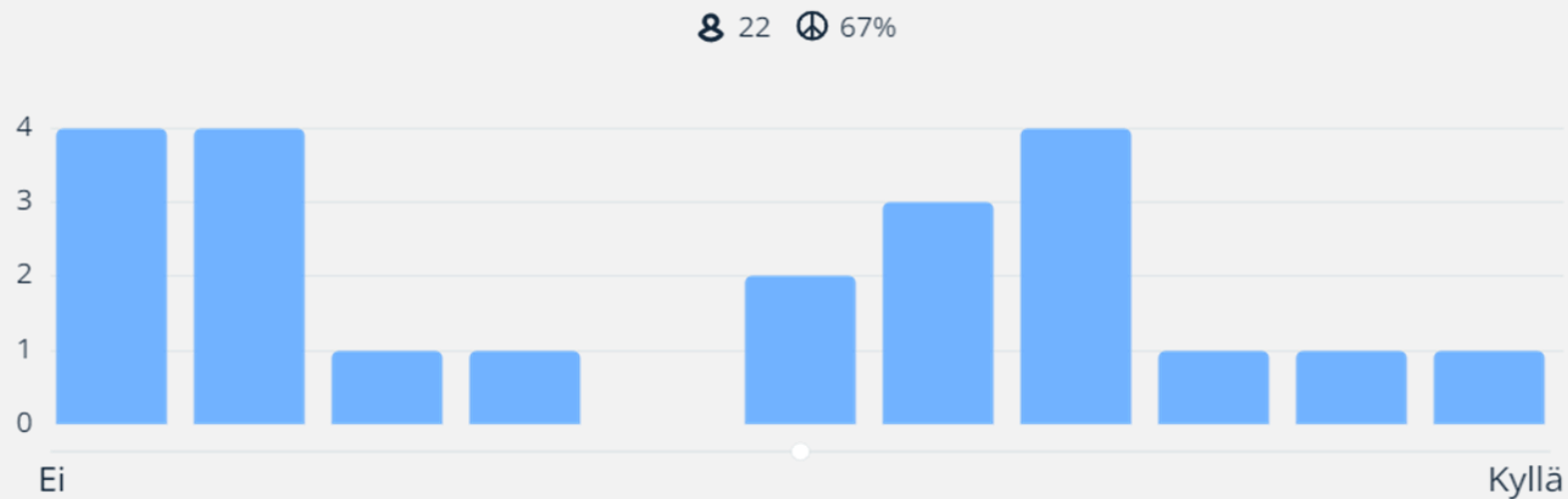
RYHMISSÄNI NÄKYY TOISTEN SANALLISTA KIUUSAAMISTA

RYHMISSÄNI ON SYNTYNYT IKÄVIÄ FYYSISIÄ TILANTEITA (TÖNIMISTÄ, TAHALLISIA VAARATILANTEITA)

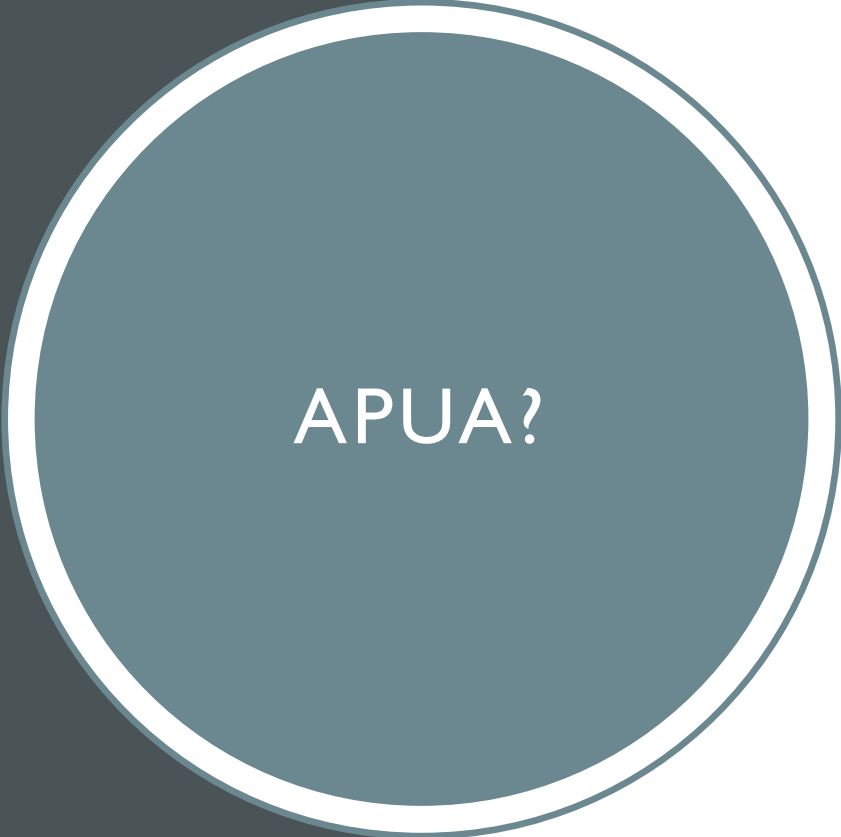
OLEN PUUTTUNUT NUORTEN KIELENKÄYTTÖÖN OPPITUNNEILLANI

- Tunneilla on ollut tosi motivoitunut tunnelma ja oppilaat ovat pääasiassa varsin hyvinvoivan oloisia ja innostuneita. **Hyvä ryhmähenki.**
- Tuntitilanteet ovat rauhoittuneet paljon siitä, mitä ne olivat ennen pandemiaa. Oppilaat ovat innostuneita teatterista, **uudetkin oppilaat löytävät nopeasti hengenheimolaisia.** Yleisesti tuntitilanteet ovat vilkkaita mutta mitään vaaratilanteita ei tapahdu.
- Tuntitilanteita syntyy, mutta se on normaalia elämää ja yhdessä olemista. Ryhmissä on vahva yhteisöllisyyden ja ryhmäidentiteetin tunne, mikä näkyy siinä, miten ryhmissä käsitellään erilaisia tunteita sekä kohdellaan toinen toisiaan. Surut, kiukut, ilot ja onnet ovat sallittuja. Oppilaat kokevat tärkeäksi sen, että **voi olla oma itsensä ja sanoittaa omaa oloaan reilusti.**
- Tällä hetkellä oppilaani ovat jo varsin isoja. Tämä tekee sen, että vaikka ryhmässä olisi erityistä tukea tarvitseviakin - kykenevät he paremmin ikänsä perusteella sopeutumaan ryhmään ja heidän toimintansa ei ole häiritsevää, vaan siihen on vähän jo totuttu - eli heidän **hyväksytään sellaisina kuin he ovat.**
- Omat opetusryhmäni ovat todella **motivoituneita ja aktiivisia.** poissaoloja ei juuri ole. Yksittäiset oppilaat saattavat oireilla.
- Omat ryhmäni ovat **toimineet aika pitkään yhdessä** ja oppilaat ovat jo aika isoja. Se näkyy ryhmien toiminnassa positiivisesti. Nuorempien ryhmissä on välillä haasteita, joihin pyrimme myös yhdessä löytämään ratkaisuja. Nuortenryhmissä väsymyksestä puhutaan paljon, mutta tekeminen tunneilla on useimmiten innostunutta.
- Varsinkin vanhemmat (yläkouluikäiset) oppilaat ovat todella väsyneitä ja heidän mielialansa on vaihdellut. **Alkupiirin aikana usein ollaan purettu raskaita asioita, joita oppilailla on mielessä ja se on selkeästi auttanut ja helpottanut tunnin kulkua.**

Onko oppilaissasi eri tavoin, vakavasti oireilevia lapsia tai nuoria?	Vastaukset	%
ei	9	45.0%
kyllä	10	50.0%

- Näppituntuma on se, että oppilaat kokevat tunnit vapauttavina ja turvallisina, eikä oireet näy tunneilla.
- Oireilu ei välttämättä näy meidän tunneilla, mutta nuoret saattavat kertoa avoimesti saavansa tukea mielenterveyden haasteisiin.
- Mielenterveyden häiriöitä, neurologisen sateenvarjon alle asettuvia ominaisuuksia, sukupuoli-identiteettiin liittyviä vaikeita asioita - vakavasti oireilevatkin ovat halunneet käydä harjoituksissa, koska kokevat olonsa siellä normaaliksi ja hyväksytyksi. Joka lukuvuosi jollakin on osastojakso. Haastavia ovat esim. uuden lääkityksen aloittamisen ensimmäiset 6 viikkoa. Ryhmissä oppilaat ovat puhuneet avoimesti ja rohkeasti asioista.
- Muutamia tällaisia oppilaita on ja he vievät kyllä energiaa opeltakin aivan eri tavalla kuin ns. normioppilaat. Nuo oppilaat tarvitsevat enemmän tukea tekemiseensä ja sen lisäksi heitä täytyy tavallaan koko ajan pitää silmällä, koska heidän toimintaansa ei pysty ennakoimaan.

APUA?

- Lähes kaikissa oppilaitoksissa on keskusteltu ja sovittu, miten erilaisissa vaikeissa tilanteissa tulisi toimia
- KAIKKI vastaajat kertovat tarvittaessa saavansa apua kollegoilta tai oppilaitoksen hallinnolta <3

- **Ei saa jäädä vaikeiden tilanteiden kanssa yksin** ja yrittää vain selvitä, vaan otettava yhteyttä vastuopettajaan. Tunneille on saatavissa apua ja myös oppilasta voidaan auttaa. Tärkeintä on kuitenkin se, että tiedetään oireilevista nuorista ja lapsista ja voidaan auttaa sekä oppilasta että opettajaa tilanteessa.
- Ei ole mitään yhtä tiettyä toimintamallia, paitsi keskustelu ja kuunteleminen. Tarvittaessa jutellaan vanhempien kanssa. Olennaisinta on se, että **oppilaan kanssa pysyy luottamuksellinen keskusteluyhteys**. On tärkeää, että kaikissa tilanteissa oppilaalla on kokemus siitä, että hänet hyväksytään silloinkin, kun hänen toimintaansa ei voi hyväksyä. Vaikein tilanne on ollut se, kun ryhmän jäsen kuoli onnettomuudessa yllättäen. Surutyöstä ja ikävästä syntyi näytelmä.
- Olen saanut **apuopettajan ryhmään**. Näin ollen aina paikalla on aikuinen vaikka toinen meistä joutuisi lähtemään rauhoittelemaan lasta muualle tai kiinnittämään häneen huomion kaiken aikaa.
- **Ei ole yhtä sovittua toimintamallia**, vaan lähdemme purkamaan tilanteita tapauskohtaisesti.
- Olemme kehittämässä **Puheeksiottamisen-mallia**. Prosessi on vaiheessa.

YHTEYS HUOLTAJIIN

”Tavallisten asioiden” (opetukseen liittyvä info, muutokset, unohtuneet tavarat, lukukausikiitokset) lisäksi esim.

- Kiusaamistilanteissa, kun oppilas toistuvasti kertoo koulussa tapahtuvasta kiusaamisesta
- Jos oppilaassa on tapahtunut jokin muutos, joka herättää huolta, eikä oppilas itse sitä sanoita, jos oppilaan käytös on herättänyt huolta
- Jos on poikkeuksellista levottomuutta tai muita haasteita, sellaisia, että ryhmän toimintakyky on heikentynyt
- Levottomuudesta ja toisten häiritsemisestä tunteilla
- Kyselty sairaalajaksoilla olevan oppilaan kuulumisia
- Poissaoloista
- Miten whatsapp-ryhmissä saa kirjoitella
- Matalalla kynnyksellä, myös hyvissä asioissa, oppilas on ollut erityisen motivoitunut, auttanut muita tms

HUOMIOITA

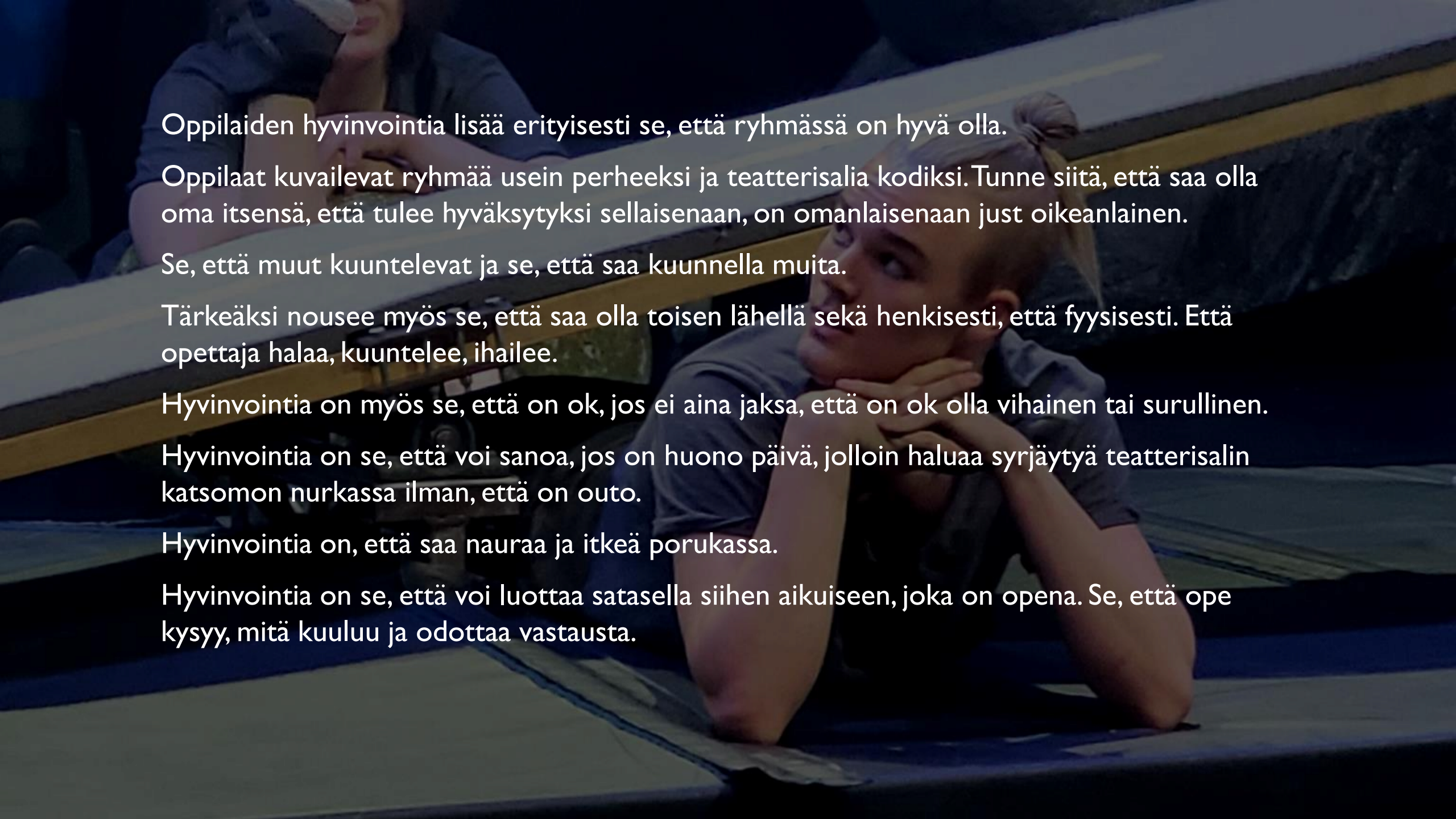
- Lukioikäisillä oppilailla tuntuu olevan paljon paineita ja saattavat olla pois treeneistä tai esityksistä koulun takia. Melko paljon esiintyy myös ylivilkkautta ja joihinkin ryhmiin on tarvittu lisätyöntekijöitä järjestyksen ylläpitoon.
- Omissa ryhmissä on tänä syksynä ollut tosi hyvä tunnelma. Ja oppilaat ovat fiksusti osanneet itse ottaa puheeksi ongelmia ryhmähengessä tai energiassa, jolloin ratkaisut ovat myös löytyneet helposti.
- Omasta mielestäni on tärkeää, että oppilaitos ja tuntitilanteet ovat turvallisia. Alkupiirissä kerrotaan mieltä askarruttavat asiat, mutta ei jäädä liikaa vatvomaan sotaa tai muita ongelmia, joihin emme tässä hetkessä voi vaikuttaa, vaan annetaan lapsille ja nuorille vapaus nauttia teatterista ja kivoista jutuista. Mielestäni hyvinvointia lisää sekin, että tehdään tuntien päätteeksi esim. toiveharjoituksia ja toiveimproja. Tavoitteena on, että kaikki lähtevät kotiin iloisin mielin.

- 8-13-vuotiaiden ryhmissä hyvä henki yleisesti ja eivät vielä oireile, kuten ehkä enemmän teini-ikäiset. Koulupäivän kuormitus näkyy joskus väsymyksenä, mikä on tietoisesti otettu puheeksi ryhmien kesken, jotta voidaan harrastaa ja on ok vaikka ei aina olisikaan täysissä voimissa. Eväistä välillä joutuu muistuttamaan vanhempia, etteivät tulisi /olisi nälkäisiä treeneissä.
- Oppilaat ovat olleet kovin väsyneitä. Varsinkin vanhempien oppilaiden osalta tuntuu, että koulu vetää heidät ihan piippuun ja näin ollen tunneilla on usein tarvetta yhteiselle naurulle, rentoutukselle tai leppoisaalle tekemiselle.
- Enemmän on erityislapsia ryhmissä. Johtuuko siitä, että nykyään diagnosoidaan herkemmin?!

KOULUTUSTOIVEITA

- Miten opettajia voi ohjeistaa ja tukea paremmin?
- Mitä pitäisi huomioda nepsy-lapsen kohdalla?
- Millaiset merkit kertovat masennuksesta tai muista mielenterveyden ongelmista?
- Miten tulisi toimia, jos oppilas oireilee tai miten tunnistaa, mistä se voisi johtua?
- Miten toimia, kun meillä ei ole oppilashuoltoa? Missä menee raja, jolloin oppilas ei voi osallistua taiteen perusopetukseen?
- Miten tukea oppilaita, miten luoda hyvä luottamussuhde oppilaiden kanssa, miten toimia kriisitilanteissa?
- Mielenterveys- ja syömishäiriötilanteiden kohtaamiseen.
- Neurokirjoista olisi kiva saada koulutusta.

Oppilaiden hyvinvointia lisää erityisesti se, että ryhmässä on hyvä olla.

Oppilaat kuvailevat ryhmää usein perheeksi ja teatterisalia kodiksi. Tunne siitä, että saa olla oma itsensä, että tulee hyväksytyksi sellaisenaan, on omanlaisenaan just oikeanlainen.

Se, että muut kuuntelevat ja se, että saa kuunnella muita.

Tärkeäksi nousee myös se, että saa olla toisen lähellä sekä henkisesti, että fyysisesti. Että opettaja haluaa, kuuntelee, ihailee.

Hyvinvointia on myös se, että on ok, jos ei aina jaksaa, että on ok olla vihainen tai surullinen.

Hyvinvointia on se, että voi sanoa, jos on huono päivä, jolloin haluaa syrjäytyä teatterisalin katsomon nurkassa ilman, että on outo.

Hyvinvointia on, että saa nauraa ja itkeä porukassa.

Hyvinvointia on se, että voi luottaa satasella siihen aikuiseen, joka on opena. Se, että ope kysyy, mitä kuuluu ja odottaa vastausta.